

**Jēkabpils novada
Jēkabpils pirmsskolas izglītības
iestāde «Zvaniņš»**

Lasītprasme ir panākumu atslēga ceļā uz pamatizglītības apguvi

Jēkabpils novada

Jēkabpils pirmsskolas izglītības iestādes "Zvaniņš"

vadītāja **Silvija Bērziņa**

*Viens no galvenajiem lasītprasmes un rakstītprasmes mērķiem ir attīstīt lasīšanu un rakstīšanu kā patīkamu, nepiespiestu nodarbību.

- **Viens no veidiem, kā radīt efektīvu lasītprasmi un rakstītprasmi, ir izveidot rakstiem, daudzveidīgiem materiāliem bagātu vidi, kas**
  - * kas piesaista bērnu uzmanību,
  - * sniedz iespēju brīvi izvēlēties,
  - * rosina darboties atbilstoši savām interesēm.

Kas tad ir rosinoša vide?

„Rosinoša vide ir pedagoga mērķtiecīga sadarbība ar darbiniekiem, vecākiem, kur lietas, garīgie apstākļi **piesaista** bērnu uzmanību, **piedāvā** mērķa sasniegšanai līdzekļu brīvu izvēli un **motivē** uz patstāvīgu darbību.”

Ieteikumi pirmsskolas skolotājām

Rosinošas vides veidošana bērnu lasītprasmes un rakstītprasmes veicināšanai

- Lieciet uzrakstus grupas telpās pie aktivitāšu centriem un visām iespējamām lietām drukātajiem burtiem

- Rakstiem bagātas vides veidošanā iesaistiet arī bērnus;
- Pārskatāmi un pieejami izvietojiet estētiski pievilcīgas grāmatas dažādiem bērnu attīstības līmeņiem un interesēm;
- Rādiet bērniem pozitīvu paraugu, izrādot interesi par grāmatu un lasīšanu;
- Sadarbībā ar vecākiem gādāriet par daudzveidīgu materiālu klāstu (dažāda lieluma, formāta, krāsu papīru rakstīšanai, grāmatu gatavošanai, dažādiem rakstāmpiederumiem: zīmuļiem, flomasteriem, pildspalvām, krītiņiem, kā arī avīzēm, žurnāliem u.c. drukātajiem tekstiem burtu un vārdu atrašanai u.c.);
- Visus mācību un rotaļu materiālus novietojiet bērniem labi pieejamās un pārredzamās vietās;
- Visos aktivitāšu centros: dažāda lieluma papīrs, dažādi rakstāmpiederumi.

- Gatavojiet burtus no dažādiem materiāliem, dažāda lieluma un novietojiet grupā dažādās vietās;
- Taisiet pašgatavotas grāmatiņas, pierakstiet bērnu komentārus, sacerētās pasakas, stāstus . Vecākajiem bērniem ļaujiet to darīt pašiem;
- Neaizmirstiet paslavēt bērnus par vismazāko veiksmi!
- Nekritizējiet bērnus par kļūdām ! Atcerieties, ka galvenais ir darīt un darot bērns mācās!
- Telpu noformējumam izmantojiet bērnu darbus (zīmējumus ar komentāriem u.c.);
- Bērniem labi redzamā vietā novietojiet intervijas, dienas kārtības lapu, grupas noteikumus, bērnu pārrakstītās ēdienkartes, pašgatavoto recepšu grāmatu un citus rakstu darbus.

- Kopā ar vecākiem sagādājiet dažādus materiālus pirkstu sīkās muskulatūras attīstīšanai (adīšanai, tamborēšanai, vēršanai, pīšanai, vīšanai, siešanai, šūšanai, sīkus priekšmetus šķirošanai, stieples locīšanai, trafaretus apvilkšanai, ...)
- Pie sienas piestipriniet, uz grīdas izklājiet liela izmēra lapas kopīgo darbu veikšanai;
- Kopsadarbībā ar iestādes kolektīvu uzrakstus lieciet arī koplietojamās telpās bērnu acu augstumā.

CIV

CIV

"ZVANINĀ"

GAIDA MŪS

SVEICAM TEVI

„ZVANINĀ”!

**LABRĪT,
ĒZELĪT.**

**ESI
SVEICINĀTS!
BRUNURUPUC!**

4. SEPTĒMBRĒ
 RT. (3) MAKRONĀPI
 LA NAZURAO
 LA CEPTABALTM
 AIZEŠS
 SUPAS
 EGALĒRIK LMAITA
 GURKIS MĒRCE
 ZĒRIE

4

30. JANVĀRĪ.

(B) Auzu pārslu
 biezputra
 sviestmaize
 kakao.

(P) Vistas buljons
 griķi
 vistas galas mērce
 sk. gurķis
 dzērēns maize
 (4) Biezpiena bulcīna
 tēja.

SIERA MAIZĪTES

VIENAS MAIZĪTES PAGATAVOŠANAI VAJAG:

VIENU MAIZES ŠĶĒLI, SVIESTU, SIERU

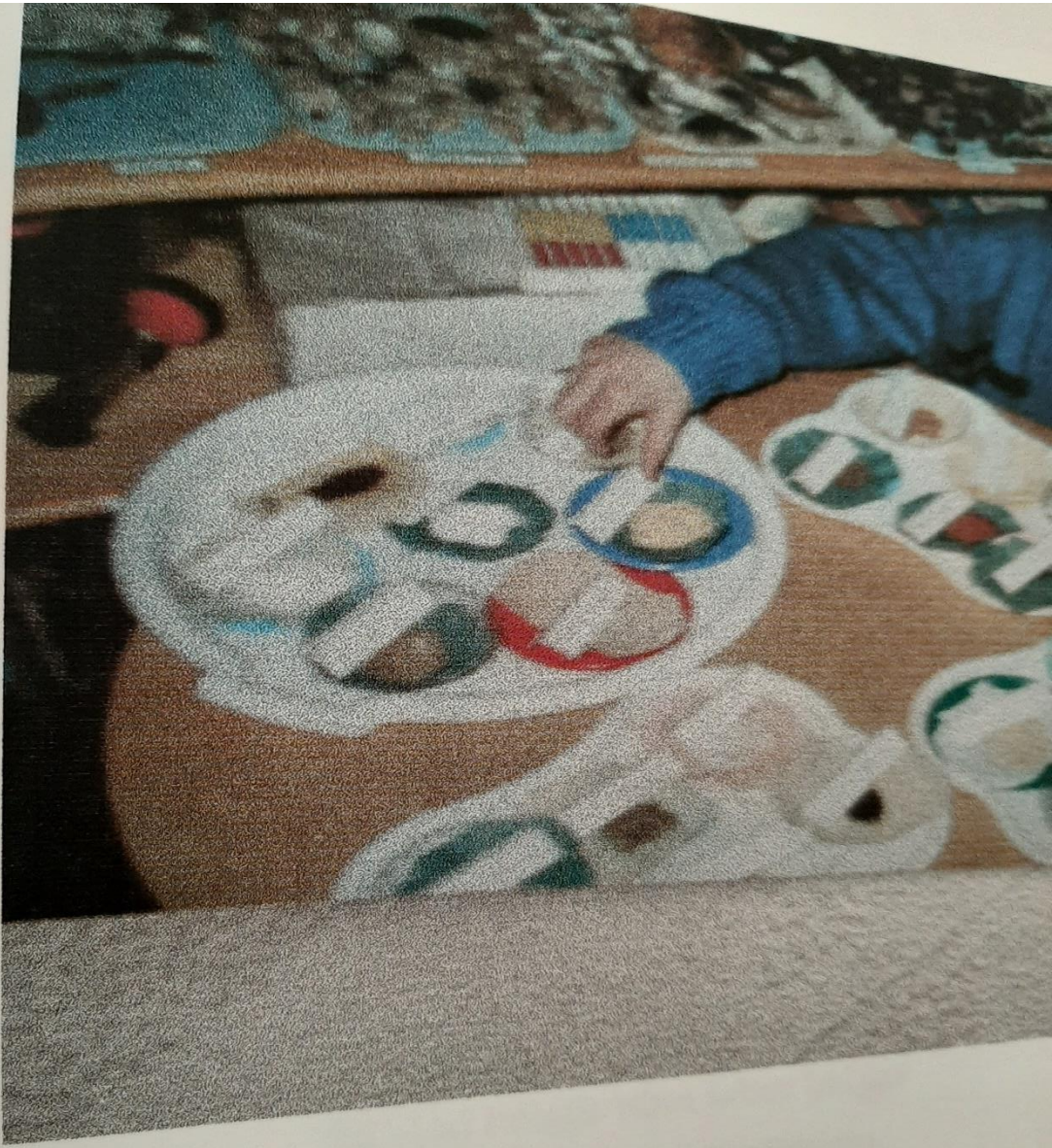
1. SARĪVĒ SIERU.
2. APZIED MAIZI AR SVIESTU.
3. UZBER SIERU.
4. UZLIEC UZ PAPLĀTES.
5. **KRĀSNĪ IELIEK SKOLOTĀJA.**
6. CEP DAŽAS MINŪTES.
7. LAI GARŠO!

PĒTAM BIETI
LINARDAM GARŠO
BIETES. BIETES IR TU-
MŠI SARKANAS. KAT
PAŅEM ROKAS. PAL-
IEK BARKANAS ROKAS
BIETEI IR PLĀNĀMIZA.
BIETI VIEGLI SAG-
RIEST. BIETI LIEK S-
ALĀTOS. BIETE ĀUK
ZEMĒ. BIETES MIZU
VAR NOKASĪT AR
PĪRKSTIEM. BIETE
ĻOTI SALDA. VINĀM IR
TUMŠI SARKANĀSULA.
LINARDS TOMS ARVIS
PĒTĪŅA LINDA RAKSĪŅ.
A

18. pielikums

Pēc bērnu, vecāku, skolotāju intervijām, pārrunām, personīgiem novērojumiem, var secināt, ka bērnu lasītprasmes un rakstītprasmes attīstību veicina :

- daudzveidīgi mācību un rotaļu materiāli, kas novietoti bērniem labi pieejamās un pārredzamās vietās;
- rosinošs grupas telpas iekārtojums (uzraksti pie visām iespējamām lietām, dienas kārtības lapa, kārtības noteikumi, bērnu zīmējumi ar komentāriem, dažādi rakstu darbi, bērnu intervijas, dažāda lieluma darba lapas pie sienām, uz grīdas, plauktā ,. ..);
- bērnu piedalīšanās rakstiem bagātas vides veidošanā;
- grāmatu gatavošana un izmantošana individuālajam un kopīgajam darbam;
- mērķtiecīgs koplietojamo telpu (kāpņu telpu, gaiteņu,). noformējums, kas piesaista bērnu uzmanību un rosina lasīt, ģimeņu un sabiedrības iesaistīšana;

Bērni mācās lasītprasmes un rakstītprasmes ar patiku, interesi, brīvi, nepiespiesti, paužot vēlēšanos iet uz skolu

Lai veidotu bērnu pieredzi burtu pasaulē, vēlams sekot noteiktai sistēmai pasaules apgūšanā.

- Pievērst bērnu uzmanību burtiem vispār;
- Atrast tādu pašu veidojumu (burtu);
- Pagatavot burtu – rotaļlietu katram bērnam atbilstoši bērna vārda pirmajam burtam’;
- Atrast noteiktu burtu lielā daudzumā avīzes tekstā, grāmatas tekstā, burtu kartītēs;
- Atrast vārdu kartītes, kuru sākuma burts ir ...;
- Atpazīt savu burtu dažādu burtu vidū. Atrast burtam draugus, kurus pazīsti;
- Salikt vārdu, kuru es nosaucu (sākumā nosauc vienzilbes vārdus);
- Uzkrāt pasaku nosaukumu kartītes;
- Izveidot burtu trafaretu komplektus katram bērnam individuāli;
- Izveidot darba lapas dažādu burtu atrašanai, savienošanai.
- Uzkrāt īsu tekstu kartītes bērniem individuālai lasīšanai(Kartītes regulāri jāpapildina);
- Atrast lasītajam vārdam atbilstošu attēlu.
- ...

Kritēriji labai bērnu grāmatai ?

- Vizuāli pievilcīga;
- Labi sastiprinātas lapas;
- Izteiksmīgas , spilgtas , emocionālas ilustrācijas;
- Piemērots biezums, lapu forma;
- Piemērota bērnu vajadzībām;
- Teksts īss, viegli uztverams , ar atkārtojumiem, rakstīts ar lieliem drukātiem burtiem;
- Pirmais teikums ar intrigu, emocionāli aizrauj;
- Galvenais varonis ar spēcīga rakstura īpašībām;
- Darbība rada intrigu katrā lapā;
- Sižets ar problēmu , emocionāli aizrauj;
- Principa ievērošana: vienkāršs- sarežģīts, mazs- lielāks, tuvs- tālāks;
- Psiholoģiski iedarbīga, ar pozitīvu atrisinājumu.